

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๐๗/๔๗๙๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่..... ๑๒๔๖ ครว
วันที่ ๒๑.๗.๒๕๖๒ ๑๘.๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ้างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
    ๒. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทาน
ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๒)
ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑๐ ชุด
    ๓. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง
พุทธศักราช ๒๔๘๕ จำนวน ๑๑๐ ชุด
    ๔. เอกสารประกอบการพิจารณาเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี (ประกอบด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล ร่างกฎกระทรวงและแผนที่ท้ายร่างกฎกระทรวง) จำนวน ๑๑๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน
อ้างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา
โดยเรื่องที่เสนอตั้งกล่าวไว้ข้างต้นนี้ ที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๘๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง(๑)
แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ลักษณวิศิษฐ์)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่า มีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอภิภาคเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น
ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำ
จากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาครัฐกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคตสมควรกำหนดทางน้ำชลประทาน
ซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดทางน้ำชลประทานตามพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๒) ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กำหนดให้เป็น
ทางน้ำชลประทานแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน
โดยอิงเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๙

จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... (ในท้องที่ตำบลคันเช้ง และตำบลบ้านยาง อำเภอวัดโบสถ์ และตำบลบ้านกลาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก)

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตร การประปาหรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชาลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้โดยต้องแสดงแผนที่แนบท้ายให้ชัดเจน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ กาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๕ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เมื่อดำเนินการได้รวดเร็วจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ข้อเท็จจริง

การกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานเป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน ทำให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน ซึ่งการเรียกเก็บค่าชาลประทานนั้นจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าทุนหมุนเวียนเพื่อการชาลประทาน โดยใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชาลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

โดยที่การใช้น้ำอภิภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชาลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรการน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชาลประทาน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทานตามพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดอัตราค่าชาลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

สำหรับปริมาณน้ำไฟผ่านทางน้ำชาลประทาน ปริมาณการใช้น้ำและพื้นที่ได้รับประโยชน์มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน มีปริมาณความจุอ่างเก็บน้ำ๕๓๘ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงงานไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน ขออนุญาตใช้น้ำประมาณ ๑,๓๓๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรประมาณ ๙๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่

จากปริมาณการใช้น้ำทางน้ำชาลประทานแห่งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อบริษัทฯ ในทางน้ำชาลประทานซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑)
- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. ๒๕๑๕

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว จึงขอเสนอเรื่องร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานอ่างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ มาเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการ ทั้งนี้ ขออนุโลมการใช้แผนที่เป็นขนาดมาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐ เพื่อความชัดเจนและเหมาะสมในการลงรายละเอียดในแผนที่ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนิ่งทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์